

Добровољно потпомогнуто умирање

Добровољно потпомогнуто умирање у НЈВ-у

Ове информације се односе на смрт и умирање. Намене су људима из културно и језички разноликих заједница који траже информације о добровољном потпомогнутом умирању. Информације на вашем језику су доступне на [NSW Health website](#) (веб-страница Здравља НЈВ-а), а такође су вам на располагању преводиоци.

Добровољно потпомогнуто умирање може да буде осетљива тема за неке људе и њихове породице. Можда бисте желели да разговарате са својим најмилијима и заједницом како бисте одлучили да ли је помоћ при добровољном умирању у складу са вашим ставовима и уверењима и да ли је то прави избор за вас.

Шта је добровољно потпомогнуто умирање?

Добровољно потпомогнуто умирање значи да неки људи могу да затраже лекарску помоћ да умру.

То није за свакога – потребно је да испуните критеријуме подобности, а овакав процес неће изабрати свака особа која испуњава услове. То је ваш избор. Ви узмете или добијете лек који доводи до ваше смрти у време и на месту које сами одаберете.

Само лекар који је одобрен у ту сврху и који је прошао посебну обуку може да вам да лек.

Ко може да има приступ процесу добровољног потпомогнутог умирања?

Ако желите да изаберете добровољно потпомогнуто умирање, морате:

- Да имате 18 година или више. Деца од 17 година и млађа не испуњавају услове
- Да сте аустралијски држављанин или стални становник Аустралије или да сте живели у Аустралији најмање три године заредом
- Да сте живели у НЈВ-у најмање 12 месеци

- Да имате болест која ће бити узрок ваше смрти за мање од 6 месеци или за 12 месеци ако имате неуродегенеративну болест (ћелије у вашем централном нервном систему престају да раде или одумиру)
- Имате болест која вам задаје много бола. Овај бол може бити физички, психички, социјални или емоционални. Ваш лекар ће разговарати са вама како би разумео ваш степен бола и објасниће вам доступне опције које ће вам помоћи да поднесете ове болове
- Да сте у стању да донесете и саопштите сопствене одлуке током целог процеса
- Да желите да добијете помоћ да добровољно умрете. „Добровољно“ значи да то мора да буде ваш избор.

Само постојање менталне болести или инвалидитета није прихватљив разлог. Међутим, ако испуњавате све горе наведене критеријуме подобности и имате инвалидитет или менталну болест (што је важно, морате бити у стању да донесете и саопштавате сопствене одлуке), можете добити помоћ при добровољном умирању.

Како да се пријавите за помоћ при добровољном умирању?

У НЈВ-у постоје правни кораци које морате да следите. Кад се ради о већини тих корака, можете да прођете кроз процес сопственим темпом.

Почните тако што ћете питати свог лекара о добровољном потпомогнутом умирању. За већину људи, то ће бити лекар у вашем тиму који је задужен за лечење и негу током ваше болести.

Само неки лекари у НЈВ-у могу да пруже помоћ при добровољном умирању. Можете да контактирате NSW Voluntary Assisted Dying Care Navigator Service (Служба НЈВ-а за помоћ при добровољном умирању) (деталји у наставку) ако ваш лекар каже да он/она не пружа помоћ у оквиру добровољног потпомогнутог умирања. Служба за помоћ при добровољном умирању може да вам помогне да пронађете одговарајућег лекара и да одговори на ваша питања.

Ако вам је потребна помоћ у погледу језика, можете да позовете **Службу за превођење и тумачење (TIS National)** на **131 450** и затражите да вас повежу са **NSW Voluntary Assisted Dying Care Navigator Service (Службом НЈВ-с за помоћ при добровољном умирању)** на **1300 802 133**.

Улога ваше породице, пријатеља и старатеља/неговатеља

Неки људи могу да изаберу да одлуке о смрти и умирању донесу заједно са целом породицом.

Ако размишљате да изаберете добровољно потпомогнуто умирање, можда бисте волели да разговарате о томе са својим најмилијима.

Ово је важно ако вам неко обично помаже у доношењу одлука о вашем здрављу или разговара са лекаром у ваше име.

Ваши најмилији могу да буду уз вас када разговарате са својим лекаром о добровољном потпомогнутом умирању, али постоје нека важна правила која одређује закон:

- Само ви можете да тражите медицинску помоћ да умрете
- Нико други не може да тражи добровољно потпомогнуто умирање за вас
- Нико не може да вас натера да тражите помоћ при добровољном умирању.

Закон одређује да морају да се поштују кораци и мере заштите. Ово гарантује да нећете бити под притиском друге особе да одаберете добровољно потпомогнуто умирање. Тиме се такође осигурава да је то ваш избор.

Неким људима у вашој породици може да буде тешко да схвате ваш избор да затражите медицинску помоћ да бисте умрли. Можда се не слажу са вама. Међутим, они не могу да вас спрече да тражите помоћ да добровољно умрете ако то желите и ако испуњавате све услове.

Људи могу да имају различите погледе. Важно је да разговарате са неким у кога имате поверење.

Остале ствари које треба да знате

- **Можете зауставити или привремено обуставити процес добровољног потпомогнутог умирања у било ком тренутку. Не морате да наведете разлог.**
- Чак и ако вам је прописан лек или сте га примили, не морате да га узмете
- Можда ће проћи дани, недеље или месеци пре него што донесете коначну одлуку да узмете или добијете лек и то је у реду
- Лек можете да узмете код куће у присуству најмилијих. Ваши вољени такође могу да буду са вама ако треба да узмете лек на другом месту као што је болница или установа за негу старијих. Лек не можете да узмете изван НЈВ-а
- Ваш лекар и/или фармацеут који вам помажу током процеса добровољног умирања ће вам дати више информација о леку, укључујући начин чувања лека. Постоје правила о безбедном чувању лека.
- Лекари имају обавезу да штите вашу приватност и право на поверљивост. Ово укључује све разговоре које имате са својим лекаром о добровољном потпомогнутом умирању. Ваш лекар не може да разговара са вашом породицом, пријатељима или неговатељима о вашој одлуци осим ако се ви с тим не сложите.
- The Isolated Patients Travel and Accommodation Assistance Scheme (Програм помоћи при путовању и смештају за изоловане пацијенте) пружа финансијску помоћ за трошкове путовања и смештаја и доступан је ако живите у регионалном или удаљеном подручју Новог Јужног Велса
- Добровољно потпомогнуто умирање и самоубиство се разликују. Тражење медицинске помоћи за умирање **није** самоубиство према закону у Новом Јужном Велсу
- У изводу из матичне књиге умрлих добровољно потпомогнуто умирање неће бити наведено као узрок ваше смрти

Нега при крају живота

Ви и ваш лекар ћете радити заједно како бисте разговарали о вашим потребама, надама и жељама за вашу негу у будућности. Ово подразумева да знате које изборе имате на крају свог живота

Здравствени систем НЈВ-а ће се побринути за вас који год избор да направите.

Ако одаберете добровољно потпомогнуто умирање, и даље ћете моћи да добијате другу негу која вам је можда потребна, укључујући палијативну негу.

Сазнајте више о палијативној нези: health.nsw.gov.au/palliativecare

Служба НЈВ-а за помоћ при добровољном умирању

Услуге Службе за помоћ при добровољном умирању су доступне свима, укључујући пацијенте и њихове породице.

Ова служба може да одговори на питања о добровољном потпомогнутом умирању и да вам помогне да пронађете одговарајућег лекара ако је потребно. Услуге ове службе су доступне у свим фазама процеса.

Ако желите да разговарате са особљем Службе за помоћ при добровољном умирању:

Позовите: **1300 802 133** од понедељка до петка, од 8:30 до 16:30 (осим државних празника)

Мејл: NSLHD-VADCareNavigator@health.nsw.gov.au

Потребан ми је преводилац за приступ помоћи при добровољном умирању. Шта да радим?

Ако више волите да говорите на свом језику можете да користите преводиоца да започнете процес приступа помоћи при добровољном умирању.

Реците свом лекару ако вам је потребан преводилац. Ваш лекар може да вам организује услуге прводиоца, што је бесплатно.

Само одређени људи који су прошли посебну обуку могу да буду ваш преводилац за добровољно потпомогнуто умирање.

Члан породице, пријатељ, неговатељ или контакт особа који немају посебну обуку не могу да буду ваши преводиоци. То је одређено законом у НЈВ-у.

Подршка на пољу менталног здравља

Разговор о смрти и добровољном потпомогнутом умирању може да буде тежак и тужан. Позовите ове бесплатне услуге ако вам је потребна подршка

- Transcultural Mental Health Line (Транскултурна служба за ментално здравље) на 1800 648 911 – ради од понедељка до петка између 9:00 и 16:30. Разговарајте са клиничарима који разумеју вашу културу и могу да комуницирају на вашем језику
- Lifeline (Лајфлајн) на 13 11 14 – ради 24 сата за телефонску подршку у кризним ситуацијама
- Beyond Blue на 1300 22 4636 – ради 24 сата за телефонску подршку у кризним ситуацијама
- Mental Health Line (Линија за ментално здравље) на 1800 011 511 – ради 24 сата да вас повеже са службама за ментално здравље Министарства здравља НЈВ-а.

Детаљније информације

- Добровољно потпомогнуто умирање: health.nsw.gov.au/vad
- Палијативна нега: health.nsw.gov.au/palliativecare
- Планирање неге при крају живота: nsw.gov.au/planning-for-end-of-life